

Digitaal is ook eerlijk!

Als het over synthesizers gaat, lijkt analoog nog steeds synoniem voor creatief, vet en begerenswaardig. Modor Music, een Belgische fabrikant, denkt dat er meer is dan analoog.

door Allard Krüger > allard@interface.nl

De Modor NF-1 is 'a proudly digital synthesizer'. En voordat je nou denkt dat dat volkomen nieuw idee is: dat is het niet. Maar wel helemaal waar is dat verreweg de meeste hardware synthesizers refereren naar, of doen alsof ze analoog zijn. Zoals de Virussen, de Novations, de Rolands (JP-8000) en zo meer. Het heet dan ook 'virtueel-analoog', wat vrij vertaald betekent: ik zie er analoog uit, ik doe analoog, ik ruik analoog, maar eigenlijk ben ik een computer die analoog nadoet. Een Acces Virus is niets meer dan een computer in de vorm van een analoge synth.

Modor zoekt echter een heel ander gezelschap op. Dat van de Waldorf Wave, de Ensonique Fizmo, de Yamaha DX7, de Korg DW8000, Casio CZ-serie en de Circo Hound. Niet in de zin dat de Modor een wavetable synth, of een phase distortion- of fm-synth zou zijn – want dat is-ie allemaal niet – maar wel in de zin van dat hij gaat voor de charme van digitaal. Wat die charme is, gaan we in dit artikel ontdekken.

Looks

Goedbeschouwd is een goede vst niet anders dan een goede hardware synth, zeker als we het digitale domein in gaan. Waar het

grote verschil in gaat zitten, is de bediening. Hoe het instrument aanvoelt en natuurlijk de klank die voor een deel ook zit in de da-conversie.

Over dat eerste, de bediening, hebben ze bij Modor NF-1 goed nagedacht en dat heeft geresulteerd in een ongebruikelijke interface. Ongebruikelijk in de zin van dat het standaard model van links naar rechts niet gebruikt wordt. Er is ook een opmerkelijke afwisseling van kleine en grote draaiknoppen, die iets lijkt te zeggen over de importantie van de parameter die de knop bedient. Er zijn drie maten draaiknoppen: klein, middel en groot. Daarnaast zijn er nog twintig drukschakelaars; soms om dingen aan en uit te zetten, maar soms ook om door een aantal functies te cyclen. Waar je dan zit, kun je in de gaten houden in het rechtsboven geplaatste display. Een display dat wel heel veel associaties oproept met jaren-tachtigsynths als de Casio CZ-101, of de zwarte Roland één unit hoge rack-modules die de wereld bevolken. Maar het werkt wel.

Tikkie anders

Vrijwel alle parameters hebben een eigen knop, of een eigen knop waarmee je de diverse instellingen van die parameter te lijf kunt gaan. De indeling is grofweg dat de

INFO

- prijs incl: € 995,-
- distributie: Turnlab, +32 (0)47 5317071
- internet: www.turnlab.be, www.modormusic.com

knoppen rechtsboven over de oscillators gaan, de knoppen linksboven over de filters, en de knoppen meer naar onderen over modulatie en effecten.

Wanneer de Modor NF-1 aan gaat, verschijnt er in het display de veelbelovende melding: *Modor Polyphonic Synth*. Het geluid dat je dan hoort, als je het instrument via midi bespeelt, is een kale zaagtand. De NF-1 springt dus niet meteen naar de eerste preset, waarin hij laat horen wat-ie allemaal kan, maar start op met een soort van 'init-geluid': kaal, klaar om door jou gevormd te worden. Het lijkt een toevallige keuze, maar ik denk

dat het voortkomt uit de ideologie achter deze synth. Het maken van unieke geluiden. En dan begin je liefst met niks.

Gelukkig kán deze synth wel presets opslaan en weer laden. Om dat voor elkaar te krijgen heb ik toch even de handleiding erbij gepakt, want de manier waarop je presets kiest is net even anders dan we gewend zijn. Het komt erop neer dat je eerst in Load mode gaat (je drukt een keer op Menu) om door de presets heen te scrollen, waarbij je de preset die in beeld is kunt beluisteren. Maar ondertussen is die preset nog niet gekozen. Dat doe je door nogmaals het menu Load in te duiken en dan op Yes te drukken. Deze methode heeft zowel voor- als nadelen. Nadeel is dat je meer handelingen moet verrichten. Voordeel is dat je terug kunt komen op je keuze, en dat het scrollen snel gaat.

Het saven gaat hetzelfde. Je gaat in Save-modus (door twee keer op Menu te drukken) je scrollt door de locaties (presets), waarbij je kunt beluisteren wat er nu op die locatie staat. Eenmaal bij een vervangbaar of leeg geluid aangekomen druk je weer op Menu en dan op Yes en dan is het gesaved. Als je dit niet weet, kom je nergens met de Modor.

SPECIFICATIES

- 8-stemmig polyfoon
- Poly, Mono en Mono-Legato modes
- 448 geheugenplaatsen voor presets
- 42 draaiknoppen, 20 drukknoopjes, 1 draai-encoder
- 3 oscillators met ieder 10 'golfvormen'
- 12dB/oct multimodfilter
- formant filter
- 3 lfo's
- 4 envelopes
- chorus/flanger- en delay-effecten
- midi-in/thru/out (din)
- jackuitgangen audio-links/rechts
- jackaansluitingen voor sustainpedaal en volume/modulation-pedaal
- 6u-19" rack

Verder werkt het eigenlijk heel intuïtief en heb ik de handleiding niet meer nodig gehad.

Extra extra's

Wat heeft de Modor ons allemaal te bieden en waarom is-ie wel of niet bijzonder? Om deze vragen te beantwoorden gaan we de opbouw en de parameters van de Modor onderzoeken. We starten bij de drie oscillators. Deze hebben tien verschillende golfvormen. Beter kan ik zeggen: tien verschillende modes. Sommige golfvormen zijn een klein synthesizerje op zichzelf, en allemaal hebben ze een extra moduleerbare parameter. Met 'extra' bedoel ik iets anders dan dat je er een lfo of envelope voor toonhoogte op kan zetten, of dat je er via je keyboard een melodietje mee kunt spelen. Dat zijn de gewone modulaties voor een oscillator. De Modor heeft extra's. De zaagtand heeft als extra dat je de puls-breedte kunt moduleren. Iets wat we anders alleen maar zien bij blokgolven. Waar het ook beter op klinkt overigens. En zowaar: bij de blok golf kun je ook de puls-breedte moduleren! De volgende golfvorm is de driehoek.

En de verrassing is hier dat je óók de puls-breedte kunt moduleren... Wat in dit geval verrassend klinkt. Of nou ja, het geeft je de mogelijkheid de boventonen van je driehoek-golfvorm te verrijken, wat een beetje klinkt als een wavetable die moduleert van driehoek naar zaagtand. Aangestuurd door een lfo, op vibratotempo en met een beetje filtering hier overheen van het 12dB/oct filter klinkt het meteen als een oud orgeltje. Ik bedoel, écht als een oud orgeltje, met alle nostalgie die daarbij hoort. En dan heb ik nog maar aan twee parameters gedraaid. De volgende golfvorm heet Sync, en werkt als twee oscillators waarbij de een de ander sync't. Het klinkt inderdaad wel als sync, maar het is toch net een beetje anders. Dat is niet erg natuurlijk, maar dat is juist prima, want het klinkt wél interessant. De vijfde golfvorm is een ware traktatie. Het gaat hier om een 'additieve' golfvorm, waarbij de extra modulatie het toevoegen van harmonischen is. Of eigenlijk, van één harmonische. Met een knop of middels lfo en/of envelope kies je dan welke. Stel, je gebruikt de lfo. Dan bepaalt de diepte van de lfo welke harmonische er meedoen, de snelheid bepaalt dan hoe snel die elkaar

>> afwisselen, maar altijd in volgorde natuurlijk. Behalve dan weer als je de sample & hold-generator zou gebruiken om dit te moduleren. En dan krijg je geluiden die doen denken aan de Fizmo.

Fluiten, blazen, ruisen

De volgende is op andere manieren eigenlijk ook makkelijk te maken, dus iets minder opzienbarend. Het is een ruisgenerator met een resonant bandfilter eroverheen. De naam is wel toepasselijk: Sonar. Aanvankelijk denk je: waarom? De meeste dingen zijn zo doordacht op dit apparaat: waarom dit dan nu hier? Na wat langer onderzoeken blijkt echter dat je ook met de Sonar golfvorm interessante dingen kunt doen, zeker in combinatie met andere golfvormen. De mod-knop bepaalt de hoeveelheid resonantie; helemaal open klinkt het precies als het bekende duikbootgeluid uit de film.

Dan komen we bij weer een ruisgenerator, Wind genaamd. Deze lijkt op het bijgeluid dat je hoort als je een blaasinstrument bespeelt, zoals bijvoorbeeld een fluit. In principe draai je het volume van de oscillator gewoon open of dicht, maar als je iets met blaasinstrumentsimulatie wilt doen, dan wil je dat niet. Door middel van een van de vier envelopes kun je deze ruis dan aan je basis-sound toevoegen, met het volumeverloop dat past bij wat je wilt maken.

De achtste golfvorm is opnieuw ruis, maar nu digitaal. Hij heet dan ook Arcade. Klinkt als explosies zoals je die in jaren-tachtig-games kon horen. Prima voor chiptune percussieve sounds, of een hoop digitale smerigheid waar dat goed uitkomt. De mod-knop bedient hier een high pass-filter.

De laatste twee golfvormen zijn fm-algoritmes. De mod-knop bedient dan de modulatie-diepte (volume) van de modulator. Om nu te zeggen dat de Modor ook een fm-synthesizer is, gaat wat ver, maar als golfvorm is het een interessante en bruikbare toevoeging.

Bijzonder

Ik heb nu eigenlijk veel te lang gepraat over slechts één onderdeel van de Modor: de os-

Sommige golfvormen zijn een klein synthesizertje op zichzelf

cillators. Zonder gekheid kan ik minstens net zolang doorgaan op alle andere aspecten van deze verrassende synthesizer. Daar is geen plaats voor, dus ik ga door naar het besluit. Dat is simpel: de Modor NF-1 is bijzonder. Het is een synthesizer, niet met het doel iets anders na te doen, maar om zelf toffe geluiden te maken. En natuurlijk kies je dan voor het maken van een onbeschaamd digitale synth, waarbij de eigenschappen van digitaal geluid (her)ontdekt worden. Hoe klinkt dat dan? Nou, niet moddervet. Maar daar koop je hem ook niet voor. Hij klinkt ook niet zoals een Vector of wavetable synth; het geluid dat we nu voornamelijk met digitale synths associëren. Hij klinkt retro, in de zin dat er heel gemakkelijk C64, Arcade en jaren-tachtigspelletjes (Soundblaster) geluiden mee te maken zijn. Dat gaat bijna vanzelf.

Maar mede door het formantfilter (waar ik dus nog niet aan toe ben gekomen) een

zeer leuke eigenschap die deze synth wel apart zet, ligt er ook een heel nieuw klankenpalet voor je open. Met het formantfilter laat je de Modor NF-1 letterlijk praten en zingen.

Hij klinkt dus ook modern, avant-garde bijna. Juist de combinatie van kille fm, ruwe digitale ruis en het vocale van dat formantfilter is heel tof en uniek voor dit instrument. Het formantfilter laat zich ook goed gebruiken om geluiden heel authentiek te laten klinken, alsof het uit te kleine speakers komt. De distortion bij het 'gewone' filter maakt de geluiden krachtiger. Kortom, er is veel te ontdekken hier. En zonder dat het daarbij onoverzichtelijk wordt of dat je verdrinkt in een totaal nieuwe manier van synthese.

Conclusie

De Modor NF-1 zet digitaal weer op de kaart. Hij laat zien dat dat juist heel erg goed naast analoog kan bestaan, omdat het zijn eigen kwaliteiten en mogelijkheden biedt. En dat laatste heeft-ie zeker; het is een buitengewoon veelzijdig instrument, maar blijft tegelijkertijd herkenbaar zichzelf. Hoe tof wil je het hebben? ■

HET OORDEEL

- +** • eigen, modern en authentiek geluid
- doordachte parameters
- goede bediening
- • presetmanagement wat onoverzichtelijk
- fabriekspresets blijven achter bij mogelijkheden synth

What's in a name

Wij hebben de fabrikant gevraagd waar de naam van de synth vandaan komt. De naam 'Modor' komt van het oud-Germaans woord Modór, dat zoiets betekent als 'bron' of 'oorsprong'. Vandaar ook het woord 'moeder', wellicht? Verder kun je het associëren met wat een synth doet: namelijk geluid wijzigen en moduleren: Sound Modifier - Sound Modulator - Sound Modor... 'NF' staat voor 'Noises and Formants', de twee meest afwijkende aspecten van deze synth.